



วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูในด้านวิชาการ กิจการ-นักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ ธุรการการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 17,640 คน

ผู้วิจัยใช้สูตรของยามานะ (Yamané) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 5% ในการกำหนดขนาดตัวอย่างประชากร เพื่อใช้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูประถมศึกษา ได้ตัวอย่างประชากร 1,035 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการตัวอย่างประชากรโดยเทียบเทียบกับการกระจายของตัวอย่างประชากรที่เป็นครูของโรงเรียน 521 โรงเรียน (ดูตารางที่ 1) โรงเรียนละ 2 คน จึงได้ตัวอย่างประชากร 1,042 คน

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอทั้งหมด และอำเภอที่ศึกษา จำแนกตามจังหวัดใน
เขตการศึกษา 6

จังหวัด	อำเภอ	อำเภอที่ศึกษา
พระนครศรีอยุธยา	16	8
อ่างทอง	7	4
สระบุรี	12	6
ลพบุรี	11	6
สิงห์บุรี	6	3
ชัยนาท	7	4
อุทัยธานี	8	4
รวม	67	35

จากตารางที่ 1 แสดงว่าอำเภอที่จะศึกษาในแต่ละจังหวัด มีดังนี้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อุทัย
บางปะอิน มหาราช เสนา นครหลวง บ้านแพรก และท่าเรือ

จังหวัดอ่างทอง ได้แก่ อำเภอเมือง ป่าโมก ไชโย และสามโก้

จังหวัดสระบุรี ได้แก่ อำเภอเมือง ดอนพุด หนองโดน มวกเหล็ก
บ้านหมอ และเสาไห้

จังหวัดลพบุรี ได้แก่ อำเภอเมือง ท่าหลวง พัฒนานิคม บ้านหมี่
ท่าวัง และลำสนธิ

จังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ อำเภอเมือง พรหมบุรี และค่ายบางระจัน

จังหวัดชัยนาท ได้แก่อำเภอเมือง มโนรมย์ วัดสิงห์ และสรรพยา

จังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ อำเภอเมือง หนองฉาง ทับทัน และ
หนองขาหย่าง

2. สุ่มโรงเรียนที่จะศึกษา โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอ ทั้ง 35 อำเภอ ได้ตัวอย่างโรงเรียนที่จะศึกษาจำนวน 521 โรงเรียน จากจำนวนจริงทั้งหมด 1,027 โรงเรียน

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด และจำนวนโรงเรียนที่จะศึกษาในแต่ละอำเภอ

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน	
		โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่ศึกษา
พระนครศรีอยุธยา			
	พระนครศรีอยุธยา	33	17
	อุทัย	31	16
	บางปะอิน	34	17
	มหาราช	34	17
	เสนา	35	18
	นครหลวง	22	11
	บ้านแพรก	8	4
	ท่าเรือ	26	13
อ่างทอง			
	เมือง	24	12
	ป่าโมก	11	6
	ไชโย	20	10
	สามโก้	11	6



ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด และจำนวนโรงเรียนที่จะศึกษาในแต่ละ
อำเภอ (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน	
		โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่ศึกษา
สระบุรี	เมือง	48	24
	ดอนพุด	10	5
	หนองโดน	15	8
	มวกเหล็ก	32	16
	บ้านหมอ	25	13
	เสาไห้	24	12
ลพบุรี	เมือง	88	44
	ท่าหลวง	23	12
	พัฒนานิคม	42	21
	บ้านหมี่	56	28
	ท่าม่วง	30	15
	สำสนธิ	15	8
สิงห์บุรี	เมือง	29	15
	พรหมบุรี	22	11
	ค่ายบางระจัน	18	9

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด และจำนวนโรงเรียนที่จะศึกษาในแต่ละอำเภอ (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	จำนวน	
		โรงเรียนทั้งหมด	โรงเรียนที่ศึกษา
ชัยนาท			
	เมือง	35	18
	มโนรมย์	30	15
	วัดสิงห์	40	20
	สรรพยา	28	14
อุทัยธานี			
	เมือง	32	16
	ทัพทัน	9	18
	หนองฉาง	40	20
	หนองขาหย่าง	24	12
	รวม	1,027	521

3. กำหนดตัวอย่างประชากรที่เป็นครูจากโรงเรียนที่จะศึกษา โรงเรียนละ 2 คน จากโรงเรียน 521 โรงเรียน ได้ครูที่จะตอบแบบสอบถาม 1,042 คน

4. กำหนดตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยการจับฉลากมา ร้อยละ 5 จากตัวอย่างประชากรที่ใช้แบบสอบถาม ได้ขนาดของตัวอย่างประชากร 52 คน แล้วกระจายตัวอย่างประชากรตามสัดส่วนจำนวนครูในแต่ละจังหวัด (ดูในตารางที่ 3)

5. กำหนดตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกต โดยกำหนดจำนวนครูที่ใช้ในการสังเกตให้เป็นร้อยละ 25 ของจำนวนครูที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้ครูที่ใช้ในการสังเกต จำนวน 14 คน แล้วกระจายการสังเกตครูให้ได้จังหวัดละ 2 คน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เพื่อสังเกตการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวนครูในแต่ละจังหวัด จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

จังหวัด	ตัวอย่างประชากร		
	ใช้แบบสอบถาม	ใช้แบบสัมภาษณ์	ใช้แบบสังเกต
พระนครศรีอยุธยา	222	11	2
อ่างทอง	106	5	2
สระบุรี	160	8	2
ลพบุรี	215	11	2
สิงห์บุรี	92	5	2
ชัยนาท	127	6	2
อุทัยธานี	120	6	2
รวม	1,042	52	14

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ มี 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขต

การศึกษา 6 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครู ประถมศึกษา จำนวน 35 ข้อ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูประถมศึกษาในแต่ละด้าน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ในแต่ละด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน 14 ข้อ

ชุดที่ 3 เป็นแบบสังเกตสภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร บทความทางวิชาการ สัมภาษณ์ผู้บริหารและครู เกี่ยวกับบทบาทภาระหน้าที่และการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้ นำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามและสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือฉบับชั่วคราว

4. นำเครื่องมือฉบับชั่วคราวไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูประถมศึกษา ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้แบบสอบถามถามครูประถมศึกษา จำนวน 30 คน แบบสัมภาษณ์ 10 คน และแบบสังเกต 3 คน แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่องเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือในแต่ละประเภท โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือ ขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

1.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6

1.3 นำหนังสืออนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แจกไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 7 จังหวัด เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 และขอให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในแต่ละจังหวัดแจ้งไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและผู้บริหารโรงเรียน ตามลำดับ

1.4 ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 1,042 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน ทั้งหมด 818 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 52 คน ใน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท อุทัยธานี และสระบุรี ด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต

ผู้วิจัยเดินทางไปสังเกตสภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 14 คน ด้วยตนเอง จากโรงเรียน 7 โรงเรียน

ในแต่ละครั้งของการสังเกต จะสังเกตการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูประถมศึกษาเท่านั้น โดยสังเกตการปฏิบัติงานภายในเวลา 1 วัน ซึ่งแบ่งช่วงเวลาในการสังเกตในแต่ละช่วงออกเป็น 18 ช่วง ช่วงละ 30 นาที รวม 9 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 07.00-16.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต มาวิเคราะห์และเสนอข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับการสภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของครูประถมศึกษา ได้นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอตามด้านต่าง ๆ ในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคความต้องการ และข้อเสนอแนะได้รวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ ได้มารวบรวมแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง

2.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้าน ตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้รวบรวมแจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปความเรียง

3. ข้อมูลจากการสังเกต

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสภาพการปฏิบัติงานของครู ในด้าน วิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ และการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมาวิเคราะห์ เรียงลำดับความถี่ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง